

DECIZIE

28 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tatiana Răducanu
Sveatoslav Moldovan
Tatiana Vieru
Constantin Alerguș

examinând recursul declarat de către Întreprinderea de arendă „Baza de Transport Auto nr. 1”

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de arendă „Baza de Transport Auto nr. 1” în proces de lichidare împotriva Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2013, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 21 septembrie 2012, ÎA „Baza de Transport Auto nr.1” în proces de lichidare a depus cerere de chemare în judecată împotriva Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (Centrul Național Anticorupție) cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin decizia pârâtului nr. 03-3/655 D din 28 august 2012 a fost calculată și dispusă încasarea în bugetul de stat din contul ÎA „Baza de Transport Auto nr.1” a sumei TVA diminuată în mărime de 68357,66 lei ca urmare a reflectării necorespunzătoare a tranzacțiilor de înstrăinare a mijloacelor fixe.

Consideră decizia menționată ca fiind neîntemeiată.

La 20 august 2012, ÎI „Baza de Transport Auto nr.1” a primit actul privind rezultatele controlului fiscal efectuat la ÎI „Baza de Transport Auto nr.1” datat cu 09 august 2012.

Menționează că ÎA „Baza de Transport Auto nr.1” a reflectat corespunzător operațiunile aferente circulației mijloacelor fixe. La emiterea deciziei contestate nu a fost luat în considerare faptul că mijloacele fixe care au trecut în proprietatea creditorilor în temeiul încheierilor judecătorești au fost reevaluate. Conform SNC 16, parg. 37, în cazul ieșirii mijloacelor fixe, sumele ecartului și reducerile de reevaluare se trec respectiv la veniturile și cheltuielile activității de investiții cu întocmirea formulelor respective contabile. Diferența din reevaluarea mijloacelor fixe nu se recunosc în scopuri fiscale și nu influențează asupra bazei valorice a categoriilor de proprietate care servește drept temei pentru calcularea uzurii în scopuri fiscale.

Afirmă că în partea ce ține de realizarea unităților de transport, la emiterea deciziei contestate nu a fost aplicat art. 103 alin. (1) pct. 24) din Codul fiscal, conform căruia la livrarea autoturismelor și altor autovehicule (pozițiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324, 870331, 870332, 870333), TVA nu se aplică.

La 06 septembrie 2012, în adresa pârâtului a fost expediată cererea prealabilă, prin care a solicitat anularea deciziei contestate, însă aceasta a fost lăsată fără răspuns.

Solicită anularea deciziei Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 03-3/655 D din 28 august 2012 asupra cazului de încălcare fiscală.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2013 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 24 aprilie 2013, în termenul prevăzut de lege, ÎA „Baza de Transport Auto nr.1” a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că hotărârea primei instanțe este neîntemeiată, lipsită de suport juridic, bazată pe aplicarea incorectă a normelor de drept material.

Menționează că prima instanță greșit a concluzionat că recurentul nu a respectat art. 8 alin. (2) lit. d) din Codul fiscal. Prima instanță a preluat afirmația eronată a intimatului conform căreia contribuabilul ÎA „Baza de Transport Auto nr.1” nu a înregistrat în registrele de livrări pentru anul 2009, nu a calculat TVA și nu a reflectat în evidența contabilă livrarea bunului imobil către Ruslan Berlinschi în valoare de 505946,22 lei, inclusiv TVA în sumă de 83324,37 lei, prin ce a fost diminuată TVA aferentă bugetului de stat cu suma respectivă. Respectivul fapt este apreciat ca încălcare a normei menționate, prin aceea că pentru anul 2009, recurentul nu a calculat și nu a declarat venitul din activitatea financiară în sumă de 212481,85 lei, ce reprezintă diferența înstrăinării bunului.

Susține că la materialele dosarului, dar și în cadrul reviziei economico-financiare a recurentului au fost prezentate toate documentele primare ce au constituit temei pentru efectuarea operațiunilor, inclusiv contabile. Astfel, încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 15 decembrie 2009 și contractul de vânzare-cumpărare din 23 decembrie 2010 au fost prezentate ca documente justificative. Respectiv, prima instanță eronat a aplicat norma menționată, deoarece toate actele juridice, inclusiv registrul de livrări au fost întocmite cu respectarea normelor legale în vigoare.

Afirmă că eronat prima instanță a reținut argumentul intimatului conform căruia în luna octombrie 2010, recurentul a înstrăinat lui Ruslan Berlinschi edificii în sumă de 83152 lei, deoarece conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, anexat la dosar, recurentul nu a înstrăinat lui Ruslan Berlinschi în luna octombrie 2010 nici un edificiu. La fel, nici la materialele dosarului nu este nici un act juridic, care ar confirma înstrăinarea a 8 edificii la suma indicată. Respectiv, este eronată și includerea sumei date în registrul de vânzări și ca consecință, impunerea livrării respective cu TVA după cum a considerat instanța de judecată.

Invocă că TVA se calculează în cazul în care livrarea impozabilă a mărfurilor și mijloacelor fixe pentru care la momentul procurării lor, TVA a fost trecută în cont. În cazul înstrăinării bunului imobil indicat, suma TVA nu a fost trecută în cont, deoarece acesta a fost construit și dat în exploatare în anii 1965 – 1967.

Menționează că la emiterea hotărârii, prima instanță nu a luat în considerare faptul că mijloacele fixe care au trecut în proprietatea creditorilor în temeiul încheierilor judecătorești au fost reevaluate. Conform SNC 16, parg. 37, în cazul ieșirii mijloacelor

fixe, sumele ecartului și reducerile de reevaluare se trec respectiv la veniturile și cheltuielile activității de investiții cu întocmirea formulelor respective contabile. Diferența din reevaluarea mijloacelor fixe nu se recunosc în scopuri fiscale și nu influențează asupra bazei valorice a categoriilor de proprietate care servește drept temei pentru calcularea uzurii în scopuri fiscale.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Din materialele dosarului rezultă că la 09 august 2012, în baza autorizațiilor nr. 556 din 07 decembrie 2011, nr. 556/1 din 02 ianuarie 2012, nr. 556/2 din 06 februarie 2012 și nr. 311 din 06 iulie 2012, eliberate de către Direcția Generală Control și Revizie, conform solicitării Direcției Generale pentru Combaterea Crimelor Economice nr. 02/23-3308 din 23 noiembrie 2011 și solicitării Direcției Generale Urmărire Penală nr. 04/3188 din 18 mai 2012 ale Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, controlorul-revizor principal a efectuat revizia economico-financiară tematică la ÎA „Baza de Transport Auto nr.1” pentru perioada de activitate 01 ianuarie 1993 – 01 iulie 2012, în urma căruia au fost stabilite mai multe încălcări de ordin fiscal, fiind întocmit actul privind rezultatele controlului fiscal efectuat la ÎA „Baza de Transport Auto nr.1” din 09 august 2012.

La 28 august 2012, în baza actului menționat, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției a emis decizia nr. 03-3/655 D, prin care a calculat și încasat la buget, din contul ÎA „Baza de Transport Auto nr.1”, suma TVA diminuată în mărime de 68357,66 lei.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, ÎA „Baza de Transport Auto nr.1” a solicitat anularea deciziei Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 03-3/655 D din 28 august 2012 asupra cazului de încălcare fiscală comisă de ÎA „Baza de Transport Auto nr.1”.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii.

Instanța de recurs relevă că soluția dată de prima instanță este corectă, motivată și amplu argumentată, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor juridice și trimitere, atât la probele administrate, cât și prevederile legale aplicabile la caz.

Pe parcursul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că la 03 mai 2007, între ÎA „Baza de Transport Auto nr. 1” și Ruslan Berlinschi a fost încheiat contractul de mandat.

La 07 septembrie 2009, Ruslan Berlinschi a înaintat ÎA „Baza de Transport Auto nr. 1” reclamație privind revendicarea achitării integrale a datoriei de bază în sumă de 245437, 37 lei și a penalității în sumă de 39277,73 lei, create ca urmare a neexecutării obligațiilor asumate conform pct. 2.2 și pct. 2.4 ale contractului de mandat menționat.

Actele pricinii denotă faptul că la 25 septembrie 2009, Ruslan Berlinschi a depus împotriva ÎA „Baza de Transport Auto nr.1” cerere de chemare în judecată cu privire la

încasarea datoriei în sumă de 304342,33 lei, fiind ulterior precizate cerințele, solicitând încasarea datoriei și a penalităților în sumă de 505946,22 lei.

În cadrul procesului de judecată ÎA „Baza de Transport Auto nr.1” și Ruslan Berlinschi au încheiat la 15 decembrie 2009 o tranzacție de împăcare, conform căreia ÎA „Baza de Transport Auto nr.1” a transmis cu drept de proprietate lui Ruslan Berlinschi pentru plata datoriei în sumă de 505946,22 lei bunul imobil atelier lit. „G”, cu suprafața de 886 m.p., nr. cadastral 0100505.005.04, amplasat pe șos. Balcani,1, mun. Chișinău, iar Ruslan Berlinschi a acceptat transmiterea bunului imobil în scopul stingerii datoriei.

Ulterior, în cadrul efectuării reviziei economico-financiare s-a stabilit că calculul penalităților în sumă de 257708,85 lei nu a fost prezentat, raportul de activitate din 26 august 2009 cu suma de 36733,37 lei, precum și taxa de stat în sumă de 2800 lei nu au fost înregistrate în evidența contabilă a ÎA „Baza de Transport Auto nr.1”.

Totodată, în cadrul reviziei economico-financiare s-a mai stabilit că conform datelor evidenței contabile a întreprinderii, datoria formată față de Ruslan Berlinschi în sumă de 210140 lei a fost înregistrată la contul 521 „Datorii pe termen scurt privind facturile comerciale” de către contabilul - șef în lipsa documentelor primare confirmative, iar ulterior semnării tranzacției, în luna decembrie 2009 a fost stinsă de la contul 123 „Mijloace fixe” și înstrăinat imobilul situat pe șos. Balcani,1, mun. Chișinău, cu valoarea de 210140 lei.

Conform art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, contribuabilul este obligat să prezinte informații veridice despre veniturile rezultate din orice activitate de întreprinzător, precum și despre alte obiecte ale impunerii.

Din materialele dosarului rezultă că ÎA „Baza de Transport Auto nr.1” nu a înregistrat în registrele de livrări pentru decembrie 2009, nu a calculat TVA și nu a reflectat în evidența contabilă livrarea bunului imobil lui Ruslan Berlinschi cu valoarea de 505946,22 lei, inclusiv TVA în sumă de 83324,37 lei, prin ce a fost diminuată TVA aferentă bugetului cu suma respectivă.

Astfel, pentru anul 2009, contribuabilul ÎA „Baza de Transport Auto nr.1” nu a calculat și nu a declarat venitul din activitatea financiară în sumă de 212481,85 lei, ce reprezintă diferența la înstrăinarea imobilului.

La caz, se reține că aceste încălcări au fost stabilite și prin actul de revizie intermediar din 09 februarie 2012 și au fost recunoscute de către ÎA „Baza de Transport Auto nr.1” în privința diminuării TVA aferentă bugetului, ca urmare a înstrăinării imobilului, fiind achitată suma de 143832 lei prin ordinul de plată nr. 21 din 22 martie 2012.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că la 01 aprilie 2010, au fost consemnate date în Registrul de stat referitoare la inițierea procedurii de lichidare a ÎA „Baza de Transport Auto nr. 1”.

Conform art. 36 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi, creanțele creditorilor față de întreprinderea ce se lichidează se execută din contul bunurilor acestei întreprinderi în următoarea ordine: creanțele lucrătorilor din întreprinderea ce se lichidează privind plata salariului pentru perioada de până la 6 luni precedente luării hotărârii de lichidare.

Așadar, urmare a verificării înstrăinării mijloacelor fixe, în perioada ulterior inițierii procesului de lichidare, s-a stabilit că în aprilie 2010 de către lichidatorul întreprinderii, fără stabilirea creanțelor privind plata salariului pentru perioada de până la 6 luni precedente luării hotărârii de lichidare, contrar prevederilor enunțate, în baza

contractelor încheiate cu angajații au fost înstrăinate autocamioanele întreprinderii, angajaților acesteia în contul datoriilor pentru salariile neachitate.

La caz, se reține că mijloacele de transport înstrăinate de către ÎA „Baza de Transport Auto nr.1” de model Camaz - 5511, Camaz -55102, Camaz – 5410 și Camaz - 5320, nu cad sub incidența art. 103 alin. (1) pct. 24) din Codul fiscal, care prevede că TVA nu se aplică la importul mărfurilor, serviciilor și pentru livrările de mărfuri, servicii efectuate de către subiecții impozabili, ce constituie rezultatul activității lor de întreprinzător în Republica Moldova: autoturismele și alte autovehicule (pozițiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324, 870331, 870332, 870333), deoarece pozițiile tarifare cu nr. nr. 870310-870390 se referă la autoturisme și alte autovehicule, având o destinație specială prestabilită și concepute pentru aplicabilitate alta decât mijloacele de transport menționate.

De asemenea, conform art. 99 alin. (5) din Codul fiscal, mărfurile, serviciile livrate obiectului impozabil pentru desfășurarea activității sale de întreprinzător, mărfurile de producție proprie, serviciile livrate în contul retribuirii muncii angajatului se consideră livrare impozabilă. Valoarea impozabilă a livrării menționate constituie valoarea ei de piață.

În conexiunea celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că prima instanță corect s-a pronunțat asupra respingerii acțiunii, iar argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs nu pot fi reținute ca întemeiate.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea de arendă „Baza de Transport Auto nr.1”.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de arendă „Baza de Transport Auto nr.1” împotriva Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tatiana Răducanu
Sveatoslav Moldovan
Tatiana Vieru
Constantin Alerguș